

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๑ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐาน ทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงาน ของรัฐประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทาง การปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจ กำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติ ปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัด อยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ การ ป ก ค ร อ งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(๑.) จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และ รักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคง ของชาติ (๒.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า (๓.) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอน ตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมา ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	(๑.) แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศชาติ (๒.) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบบกระเทือนต่อ ความมั่นคงของชาติ (๓.) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการ ในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่า ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(๔.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุ บำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (๕.) แสดงออกถึงความเคารพ เคารพ และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ (๖.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ	(๔.) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (๕.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการ หรือ วาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (๖.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. ชื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ (๒.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (๓.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล (๔.) รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะ รับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผล ของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น (๕.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตน แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น	(๑.) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (๒.) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้เป็นการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม (๓.) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงจน ในการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มา ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๓. กล้าตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม (๒.) กล้าคัดค้าน เปิดเผยการทุจริตและดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (๓.) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้วยความกล้าหาญ (๔.) ให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า (๕.) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปล่อยปละละเลย (๖.) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือ ควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย	(๑.) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือ ปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือ ผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (๒.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องตาม อำนาจหน้าที่ (๓.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (๔.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ใน การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือ ประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล (๒.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม	(๑.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสีย ความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (๒.) ปฏิบัติตามคำสั่งคำขอร้องคำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงในการกระทำ ความผิดหรือ กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(๓.) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (๔.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (๕.) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด	(๓.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สิน ของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือ ประโยชน์ส่วนตัว (๔.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมี ลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว กับประโยชน์ส่วนรวม
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างแท้จริง (๒.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัย เป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (๓.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มที่ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (๔.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียง ผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือเสีย หายที่อาจเกิดขึ้น (๒.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (๓.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ ข้อมูลข่าวสารที่ ถูกต้องเหมาะสม และครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตาม กฎหมายและระเบียบที่ กำหนด (๔.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(๕.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็น ธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้อง และรักษาประโยชน์ ของรัฐ (๖.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า (๗.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบกู้หาญและ อดทน (๘.) รักษาความลับ ของทางราชการและความลับที่ได้มาจาก การ ปฏิบัติ หน้าที่ หรือ จา ก ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	(๕.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลียงหรือปัดความรับผิดชอบ
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของ ความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (๒.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (๓.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชนตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่น โดยเคร่งครัด	(๑.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการ อำนวยประโยชน์แก่นักการเมือง หรือพรรคการเมือง (๒.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด บุคคลหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย ความเป็นธรรม

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(๔.) วางตัวเป็นกลางในฐานะ ผู้รักษา กฎหมายในกระบวนการ ยุติธรรม (๕.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ ตำแหน่งอำนาจหรือ หน้าที่ของตน ไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพล ต่อ การตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การ กระทำของข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ของ รัฐอื่น อันเป็นผลใน การตัดสินใจการใช้ ดุลพินิจ หรือ การกระทำของผู้ที่นั้นสูญเสีย ความ เที่ยงธรรมและยุติธรรม	
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีและ รักษาภาพลักษณ์ ของทางราชการ	(๑.) ดำรงตนเป็น ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รักษาภาพลักษณ์ของ ความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็น ที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน (๒.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิด มลทินมัว หมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำความผิด กฎหมายแม้เห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่ หมกมุ่นใน อบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรูหรา และใช้ ง่าย ประหยัดตาม ฐานะแห่งตน (๓.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลัก คำสอนทางศาสนา และจรรยา วิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่	(๑.) ประพฤติตนหรือกระทำ ใดๆอันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติภูมิศักดิ์ศรี ภาพลักษณ์ ของตนเองและราชการ (๒.) ประพฤติปฏิบัติตนใน ลักษณะ ที่ไม่เคารพกฎหมาย และรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดี งาน (๓.) แสดงกิริยา อាកารหรือ พฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการ คุกคามทางเพศ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(๔.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัยและ รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม (๕.) มีท่าที เป็น มิตร มีมนุษย สัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติ ตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ ของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือ ท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อ ประชาชน (๖.) อำนวยความสะดวกแก่ ประชาชน ในการร้องทุกข์กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่นด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและ รวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสีย สิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย (๗.) เอื้อเฟื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ใน ฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความ ช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุ การละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะ เป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิด กฎหมายหรือไม่	

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแล อบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง ตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความ เชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

